

# Statsrådets beslut

## om allmänna föreskrifter om tillämpningen av statsbudgeten

Utfärdat i Helsingfors den 12 april 1995

(finansministeriets cirkulär TM 9509)

**1.-5.** Upphäva genom statsrådets föreskrift den 3 januari 2002 (TM 0201)

### **6. FÖRESKRIFTER OM TILLÄMPNING AV BUDGETEN**

#### **6.1. Allmänt**

Ämbetsverken och inrättningarna skall planera sin verksamhet så att de beviljade anslagen räcker till, att användningen av anslagen håller sig också inom de utgiftsramar som fastställts för kommande år, att verksamheten är lönsam och effektiv och att de resultatmål som uppställts för verksamheten uppnås. När det gäller användningen av statens egendom bör det skärskilt beaktas att statens egendom enligt 22 § lagen om statsbudgeten skall användas på ett lönsamt sätt med beaktande av vad den är avsedd för.

Ministeriet skall också ge akt på lönsamheten och effektiviteten när det gäller verksamheten vid de ämbetsverk och inrättningar som lyder under ministeriet samt på den avgiftsbelagda verksamhetens lönsamhet, användningen av egendom och hur de resultatmål som ministeriet godkänt med stöd av förordningen om statsbudgeten uppnås samt vid behov vidta åtgärder för avhjälpande av konstaterade brister och missförhållanden.

**6.2.** Upphävd genom statsrådets föreskrift den 3 januari 2002 (TM 0201)

#### **6.3. Anskaffning och användning av produktionsfaktorer**

Anskaffningen av produktionsfaktorer som är nödvändiga för verksamheten vid ämbetsverk och inrättningar skall ordnas så att de

totalkostnader som användningen av dem åsamkar staten är så låga som möjligt. Då de totalkostnader som åsamkas staten beräknas skall utöver de kostnader som betalas med ämbetsverkets egna anslag också de totala ränte-, risk- och andra kostnader som åsamkas staten beaktas.

Varor och tjänster, undantag för enskilda fall med liten ekonomisk betydelse, skall anskaffas utgående från tidsbundna anbudstävlingar eller engångsanbudstävlingar. I synnerhet när nya funktioner och projekt inleds skall genom anbudsförfrågningar utredas om det blir fördelaktigare att beställa dem av en utomstående leverantör än att förvekliga dem genom ämbetsverkets försorg.

Den mängd förnödenheter o.a. lagervaror som anskaffas skall dimensioneras med beaktande av eventuella mängdrabatter och dessutom av de räntekostnader som lagerrhållningen åsamkar staten.

Den huvudsakliga formen för anskaffning av anläggningstillgångar är köp. Olika former av hyrning är ekonomiskt godtagbara då jämförande kalkyler visar att de blir fördelaktigare än köp.

#### **6.4. Personalutgifter**

Personal får anställas i statens tjänst, tjänste- och uppgiftsstrukturen ändras eller löner och anställningsvillkor justeras endast inom ramen för de anslag som står till förfogande för avlöningar och utan att behov av att öka eller överskrida anslaget uppkommer.

### 6.5. Representationsutgifter

Statens medel kan användas för representationsändamål endast i syfte att visa sedvanlig gästfrihet eller uppmärksamhet mot dem som är verksamma inom ämbetsverkets eller inrättningens uppgiftsfält samt, i samband med utbildning, festligheter och motsvarande evenemang, mot ämbetsverkets eller inrättningens egen personal.

Ett anslag som är avsett för annat än ämbetsverkets eller inrättningens egentliga verksamhet får användas för ändamål av representationskaraktär endast om grunderna för anslaget användning uttryckligen tillåter detta eller om anslaget användningssyfte annars förutsätter att representationstillställningar anordnas (t.ex. anslag som anvisats för internationellt samarbete).

### 6.6. Försäkring

Statens egendom brandförsäkras inte, om staten måste betala premie. Statens myndigheter har inte heller tillstånd att annars för statens egendom ingå skadeförsäkringsavtal som skall betalas av staten och inte heller personförsäkringsavtal, om inte ingåendet av avtalet baserar sig på lag eller på ett avtal som grundar sig på en lag. Ifall skäl till försäkring av statens egendom i undantagsfall föreligger, skall det berörda ministeriets tillstånd till försäkring erhållas.

### 6.7. Motprestationer i samband med anskaffningar

Upphandling skall ske inom ramen för beviljade anslag och av riksdagen godkända beställningsfullmakter. Om en del av köpeskillingen i samband med upphandlingen erläggs genom att avskrivna egendom överläts till säljaren eller genom avtal om nyttjanderätt till förvärvat egendom som ges till säljaren eller genom förbindelse rörande någon annan icke i penningar angiven motprestation, skall den på detta sätt erhållna nedsättningen av köpeskillingen gottskrivas ifrågavarande inkomstmoment och hela köpeskillingen bokföras som utgift under ett utgiftsmoment. Om anskaffningar av lös egendom, som är avsedd för ämbetsverkets eller inrättningens verk-

samhet, har nettobudgeterats under ett moment, skall nedsättningen av köpeskillingen i stället bokföras som inkomst och hela köpeskillingen som utgift under detta nettobudgeterade moment.

### 6.8. Betalning av utgifter och uppbörd av statens inkomster<sup>1)</sup>

Ämbetsverken och inrättningarna skall se till att statens utgifter inte betalas före förfallodagen. Om det enligt lagstiftningen är möjligt att betala en utgift i förskott, men prövningen av förskottets belopp och betalningsdagen lämnas åt myndigheten, bör alltför stor eller onödigt tidigt verkställd utbetalning undvikas.

Utöver vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) och förordningen om grunderna för avgifter till staten (211/92) eller någon annanstans skall ämbetsverken och inrättningarna också i övrigt se till att statens inkomster uppbärs så snabbt som möjligt och att betalningen sker inom utsatt tid samt, om dröjsmål uppstår, ofördröjligen skrida till behöriga indrivningsåtgärder. En avgift skall i regel uppbäras av prestationens mottagare antingen då prestationen inleds eller genast efter det att prestationen åstadkommit, beroende på hur uppbörden av avgiften kan förverkligas säkrats och mest praktiskt. Räntefri betalningstid får inte utan särskilda orsaker utsättas för längre tid än 14 dagar. För betalningstider som är längre än detta skall fastställas en ränta enligt den räntefot som minst motsvarar det vid respektive tidpunkt gällande, av Finlands Bank fastställda årsmedelvärdet av tremånaders markränta (Finlands Banks referensränta). Ämbetsverken och inrättningarna skall även se till att sådana tillgodohavanden indrivs som föranletts av en skada som åsamkats staten eller dess egendom.

Ingås mellan en enskild person eller ett privat eller offentligt samfund och staten ett avtal, på grundval av vilket medkontrahenten förbinder sig att till staten erlägga ett visst penningbelopp, skall ämbetsverket eller inrättningen i ett sådant avtal ta in en bestämmelse om erläggandet av dröjsmålsränta och indrivningskostnader, som eventuellt åsamkas staten. Dröjsmålsräntan skall, om i någon

annan lag eller förordning inte stadgas annat eller om statsrådet inte beslutar annat, fastställas i enlighet med räntefoten för dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

När stadganden och föreskrifter som gäller indrivning av avgifter och andra inkomster till staten bereds eller revideras, bör det ske med beaktande av att inkomsterna skall inflyta till staten så snabbt som möjligt. I stadgandena och föreskrifterna bör även tas in behövliga bestämmelser om dröjsmålsräntan.

Statens skyldighet att betala dröjsmålsränta i gäldförhållande som beror på annan än ofrentligrättslig grund bestäms enligt räntelagen.

Statslån skall utbetalas till låntagaren eller lånets förmedlare genom postgiroöverelsen. Medel får ställas till förfogande endast i så stora poster som det oundgängliga behovet påkallar. Kan lånemedel likväl inte genast användas för sitt ändamål, skall de hållas tillgängliga för låntagaren eller förmedlaren på statens postgirokonto, från vilket de får lyftas endast efter hand som de behövs för avsett ändamål.

### 6.9. Oindrivna fordringar

Statens tillgodohavande får lämnas oindrivet först när det blivit tillförlitligt utrett att tillgodohavandet inte kan indrivnas på grund av gäldenärens konstaterade medellöshet eller av något annat därmed jämförligt skäl. Även efter detta bör ämbetsverket eller inrättningen fortgående följa med gäldenärens ekonomiska ställning och, om det visar sig att han har medel, skrida till indrivningsåtgärder.

Obetydliga fordringar lämnas oindrivna i enlighet med vad som om dem stadgas särskilt.

### 6.10. Avskrivning

Om en fordran har antecknats som inkomstrest eller annat tillgodohavande i den administrativa bokföringen, fattar räkenskapsverket i fråga beslut om avskrivning av fordran. Avskrivningen görs från ämbetsverkets eller inrättningens eget anslag, som står tillförfogande för detta ändamål.

Om ett ämbetsverk eller en inrättning be-

driver affärsverksamhet eller avgiftsbelagt verksamhet, skall för avskrivningen av de fordringar som föranletts av denna verksamhet alltid i det förstnämnda fallet användas de medel som står till förfogande för affärsverksamheten och i det sistnämnda fallet de medel som står till förfogande för den avgiftsbelagda verksamheten.

Avskrivningen på materialförråd som avses i 23 § lagen om statsbudgeten görs på ämbetsverkets eller inrättningens eget anslag, som uttryckligen anvisats för detta ändamål. Om ett sådant anslag inte finns, debiteras det anslag som borde ha debiterats då förrådsförnödenheten togs i bruk.

### 6.11. Avskrivning av lånefordringar i lånebokföringen

Beslut om avskrivning i lånebokföringen av obetalt kapital, ränta och indexgottgörelse i fråga om lån som beviljats av medel, som i budgeten anvisats för ändamålet, fattas av ministeriet för ifrågavarande sektor på framställning av den myndighet på vilken det ankommer att driva in lånet. I fråga om avskrivningar som baserar sig på betalningsbefrielse skall dessutom beaktas vad som nämns i 12 § lagen om statens långivning och statsborgen (449/88).

### 6.12. Användningen av vissa vinstmedel

Ifrågavarande ministerium skall se till att de oundgängliga behov som skall finansieras med penningautomatmedlen, tippningsvinstmedlen, penninglotteriets vinstmedel och de medel som inflyter till staten genom vadhållning vid travtävlingar kan tillgodoses, fastän medel inte skulle inflyta till det i budgeten beräknade beloppet. I första hand skall de utbetalningar som avses i stadgandena gällande de på lag grundade statsbidragen skötas. Vinstmedel får användas endast i den utsträckning och i enlighet med hur dessa medel redovisas till ministeriets förfogande. Understöd och lån som är avsedda för investeringsprojekt får dock utbetalas först efter det att det totala belopp som i budgeten beräknats inflyta i vinstmedel har redovisats till ministeriets förfogande, om inte något annat avtalas med finansministeriet.

### 6.13. Överlåtelse och försäljning av utmönstrad lösegendom<sup>2)</sup>

Statens ämbetsverk och inrättningar skall sälja lösegendom som de inte längre behöver, t.ex. maskiner, anordningar och andra inventarier samt förnödenheter. Egendomen skall säljas på det sätt som är förmånligast för staten. Då olika alternativ jämförs skall avseende fästas bl.a. vid försäljnings-, hanterings- och lagringskostnader. Ämbetsverken och inrättningarna skall sälja lösegendom särskilt då egendomen inte längre är nödvändig för ämbetsverket eller inrättningen, då egendom föråldrats, egendomens användningsgrad har blivit olönsam eller föråldrad egendom medför olägenheter för verksamheten.

Lösegendom skall säljas t.ex. i samband

med att ny egendom anskaffas. Försäljningen kan genomföras även som direkt försäljning, på basis av anbud eller genom auktion. Lösegendom som blir obehövlig för ett ämbetsverk eller inrättning kan också säljas eller utan ersättning överlåtas till andra statliga ämbetsverk eller inrättningar.

Om egendom är helt utan bruksvärde eller om den av någon annan orsak inte kan användas på avsett sätt och egendomen inte längre har något försäljningsvärde, kan den förstöras.

Utmönstrad lösegendom av ringa värde kan med ifrågavarande ministeriums tillstånd doneras till allmännyttigt ändamål eller ändamål in anslutning till det närområdessamarbete som Finland bedriver.

Fotnoterna:

<sup>1)</sup> Till lagen om statsbudgeten har den 5 maj 2000 fogats 13 a § (384/2000) om betalningstidpunkten för betalningar av medel som har erlagts till staten och betalningar som baserar sig på statens prestationsskyldighet.

<sup>2)</sup> Om överlåtelse av statens lösa egendom bestäms fr.o.m. den 1 mars 2000 i 24 § (217/2000) lagen om statsbudgeten samt i 72 och 72 a—c § (263/2000) förordningen om statsbudgeten.